

EGZEMPLARNA NASTAVA

Rezime: Egzemplarna nastava javlja se posle Drugog svetskog rata. Ona predstavlja reakciju na nedovljudnu efikasnost nastave organizovane po sadašnjoj tradicionalnoj koncepciji.

U radu se izlažu osnovna shvatanja i didaktičke vrednosti ove vrste nastave i daju praktični modeli primene ove nastave u školskoj praksi.

Ključne reči: egzemplarna nastava, paradigamska nastava

T o je vrsta nastave koja podrazumeva izdvajanje tipičnih sadržaja iz nekog predmeta, didaktičko – metodička obrada reprezentativnih primera koji služe za kasniju samostalnu obradu analognih sadržaja od strane učenika.

Egzemplarna nastava se realizuje kroz četiri faze:

1. Priprema sadržaja kroz predhodnu analizu programa i grupisanje sadržina na reprezentativne i analogne;
2. Obrada egzemplarnog sadržaja mora biti na najvišem nivou jer je to uzor po kome će učenici raditi samostalno;
3. Samostalni rad učenika na obradi analognih sadržaja;
4. Obnavljanje svih sadržaja i vrednovanje naučenog.

PREDNOSTI:

- ☺ racionalizacija vremena koje je potrebno za obradu novog sadržaja
- ☺ osamostalivanje učenika
- ☺ veće angažovanje nastavnika na pripremi i realizaciji programiranog materijala
- ☺ kod učenika se razvija moć uopštavanja i samostalnog sticanja znanja...

NEDOSTACI:

- ☹ učenje po modelu prelazi u šablon
- ☹ teško je sadržaje podeliti na reprezentativne i analogne
- ☹ potrebno je dosta vremena za pripremu sadržaja
- ☹ postoji mogućnost poistovećavanja različitih sadržaja

Test za samoproveru znanja

1. Definiši pojam egzemplarne nastave.

2. Navedi i objasni četiri faze realizacije egzemplarne nastave-----

3. Koji su osnovni zadaci ove nastave?

TREĆA faza je samostalni rad učenika na obradi analognih sadržaja;

4. Koje su prednosti egzemplarne nastave?

ČETVRTA faza je faza obnavljanja i sistematizacije i egzemplarnih i analognih sadržaja.

5. Nedostaci egzemplarne nastave su:

3. Osnovni zadaci su:

- da se na najvišem didaktičko – metodičkom nivou potpuno obrade sadržaji predviđeni nastavnim programom

- da samostalno stečena znanja učenika budu logički povezana.

4. Ova nastava omogućuje racionalno korišćenje vremena; osamostaljivanje učenika i samostalno sticanje znanja; veće angažovanje nastavnika ; utiče na učenike da razvijaju svoju moć zapažanja i uopštavanja.

5. Egzemplarna nastava ima i nedostatke i to su:

- učenici uče po modelu koji prelazi u šablon; teško je sadržaje razdeliti na reprezentativne i analogne; za izbor ovih sadržaja treba dobro poznavati nastavne metode, postupke, tehnike za obradu; postoji opasnost da se različiti sadržaji pri grupisanju poistovete.

Ključ za test egzemplarna nastava

1. Egzemplarna nastava je vrsta nastave koja podrazumeva izdvajanje tipičnih sadržaja iz nekog predmeta i potpunu obradu tih sadržaja na visokom didaktičkom-metodičkom nivou kao i osposobljavanje učenika za samostalno sticanje znanja.

2. Realizacija egzemplarne nastave prolazi kroz četiri faze:

PRVA faza je priprema sadržaja kroz predhodnu analizu programa i grupisanje sadržaja na egzemplarne koji čine manju grupu i analogne – slične koji čine veću grupu ;

DRUGA faza je obrada egzemplarnog sadržaja na najvišem didaktičkom nivou jer je to uzor po kome će učenici raditi;